

BIULETYN

informacyjny

SPIS TREŚCI

Delegacja ZG PTTK u wicepremiera Z. Tomali: Towarzystwo dla ochrony środowiska naturalnego • Przed Walnym Zjazdem Delegatów PTTK: Jak wypadła kampania sprawozdawczo-wyborcza • XIV zebranie plenarne Zarządu Głównego PTTK • Krajoznawcza Odznaka Szlakami Kopernika • Stanisław Ziemia • Na Krajowej Naradzie: O większą liczbę społecznych opiekunów zabytków; O nowe muzea PTTK • Najwięcej instruktorów krajoznawstwa w woj. wrocławskim i krakowskim • Komisja Programowa i Komitet Organizacyjny VIII Walnego Zjazdu Delegatów Oddziałów PTTK • Śląski Plener Fotograficzny • Rozbudowa bazy PTTK w olsztyńskim • Co PTTK-owski dzień niesie

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 159-160
MAJ-CZERWIEC 1972

Delegacja ZG PTTK u wicepremiera Z. Tomali

TOWARZYSTWO DLA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

W MAJU 1972 roku wiceprezes Rady Ministrów **Zdzisław Tomal**, przewodniczący Polskiego Komitetu Ochrony Środowiska Człowieka przyjął delegację Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Przewodniczył jej prezes **Piotr Gajewski** a w jej skład wchodził m.in.: wiceprezes ZG PTTK **Jerzy Przedziecki**, członek prezydium ZG **Józef Topisz**, przewodniczący Komisji Ochrony Przyrody ZG **Władysław Olendzki** oraz **prof. dr Juliusz Braun**.

Spotkanie to stworzyło okazję do poruszenia wielu interesujących problemów dotyczących ochrony naturalnego środowiska i przedsięwzięć PTTK w tym zakresie.

Dotyczą one głównie trzech podstawowych kierunków: dydaktyczno-wychowawczego, interwencyjnego — w wypadku naruszania zasobów przyrody oraz tworzenia parków krajobrazowych i stref ciszy. Przypomniano, że PTTK wystąpiło w swoim czasie z ini-

cjatywą uznania roku 1972 za Międzynarodowy Rok Ochrony Przyrody.

Przedstawiciele PTTK wskazali, że obecnie w Towarzystwie działa bezpośrednio na rzecz zachowania naturalnego środowiska ponad 3000 aktywistów w komisjach ochrony przyrody różnych szczebli, ponad 1500 społecznych opiekunów mających w swej pieczy poszczególne obiekty przyrodnicze, przeszło 4000 strażników ochrony przyrody. Na właściwy stosunek do środowiska naturalnego oddziałują 20 000 przewodników i przodowników różnych dyscyplin turystyki kwalifikowanej. PTTK w ścisłym porozumieniu z odpowiednimi władzami inicjuje tworzenie społecznych komitetów organizacyjnych parków krajobrazowych, współdziałając w tej dziedzinie z wybitnymi naukowcami. Pierwszy z takich parków powstanie w okolicach Grodziska Mazowieckiego.

Prezes **Piotr Gajewski** zadeklarował szerszy i bardziej wszechstronny niż dotąd udział aktywów Towa-

rzystwa w ruchu ochrony przyrody. M.in. do końca tego roku będzie przedstawiony zainteresowanym władzom ogólnopolski raport o stanie zagrożenia środowiska. Wzrosła rola Komisji Ochrony Przyrody ZG i jej terenowych ogniw. Z kolei działacze PTTK wejdą w skład ogólnopolskiego i wojewódzkich komitetów ochrony środowiska człowieka.

Wicepremier Z. Tomal wyraził uznanie dla działalności Towarzystwa oraz zapewnił, że władze państwowe będą udzielać większej pomocy PTTK w jego akcjach ochrony przyrody.

Postanowiono, że podobne spotkania przedstawicieli władz państwowych z działaczami PTTK będą organizowane częściej.

Przed Walnym Zjazdem Delegatów PTTK

JAK WYPADŁA KAMPANIA SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZA

ZGODNIE z uchwałą Zarządu Głównego PTTK z dnia 16.X.1971 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzenia kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed VIII Walnym Zjazdem Delegatów PTTK, w listopadzie ubiegłego roku rozpoczęto kampanię sprawozdawczo-wyborczą w podstawowych ogniwach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Kampania ta przypadła na okres wielkiego ożywienia politycznego i gospodarczego w kraju. Na przełomie roku 1971/72 nastąpiło wcielenie w życie ogólnonarodowego programu przedstawionego przez Partię przed VI Zjazdem oraz realizowanie uchwał zjazdowych. Ożywienie życia politycznego miało również duży wpływ na aktywizację działalności programowej w ogniwach naszego Towarzystwa. Wyjątkowo sprzyjający klimat wyzwalający inicjatywy społeczne w w różnych dziedzinach był i jest wykorzystywany przez aktyw społeczny i zawodowy Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Równoległe z rozpoczęciem kampanii sprawozdawczo-wyborczej zarządy kół, klubów, oddziałów i okręgów PTTK dokonały opracowań własnych programów działania wynikających z uchwał VI Zjazdu Partii. Programy te uwzględniły szereg inicjatyw tak w dziedzinie programowo-organizacyjnej, jak również w dziedzinie poprawy jakości usług turystycznych i zagospodarowania turystycznego regionu.

Przystępując do kampanii sprawozdawczo-wyborczej, Zarząd Główny zaproponował aktywowi kół i oddziałów skoncentrowanie uwagi na głównych problemach, które zawarte zostały w „Materiałach przedjazdowych”, dostarczonych do wszystkich ogniw organizacyjnych PTTK.

Rozpoczęcie kampanii sprawozdawczo-wyborczej poprzedzone zostało szeregiem działań ze strony Zarządu Głównego. Poza plenarnym zebraniem poświęconym sprawom zjazdowym, miało miejsce spotkanie z urzędującymi członkami prezydiów zarządów okręgów w dniu 8.IV.1972 r. oraz trzy spotkania regionalne z prezesami zarządów oddziałów PTTK (spotkanie z prezesami Polski Południowej w Nowym Sączu w dniach 18—19.XII.1971 r.; z prezesami Polski Północnej w Kołobrzegu w dniach 12—13.II.1972 r.; spotkanie z prezesami Polski Centralnej w Piotrkowie Trybunalskim w dniach 22—23.I.1972 r.)

WALNE ZEBRANIA KÓŁ I KLUBÓW NA PRAWACH KÓŁ

Zgodnie z przyjętym terminarzem w grudniu 1971 roku rozpoczęła się kampania sprawozdawczo-wyborcza w 7736 kołach i klubach działających na prawach kół.

W lutym br. Zarząd Główny dokonał wstępnej oceny z przebiegu kampanii w okręgach: katowickim, kieleckim, mazowieckim, lubelskim, białostockim, zielonogórskim, krakowskim, opolskim, łódzkim i warszawskim.

W porównaniu do lat poprzednich koła i kluby na prawach kół stały się ogniwami bardziej prężnymi.

Koła zakładowe PTTK, które stanowią większość stanu organizacyjnego dopracowały się rangi organizatora turystyki i wypoczynku w swoich zakładach pracy na rzecz ogółu pracujących i członków ich rodzin.

Koła terenowe podejmują inicjatywy organizowania różnych form wypoczynku, turystyki i krajoznawstwa na rzecz ogółu mieszkańców ze swojego terenu.

Znacznie wzrosła ranga kół młodzieżowych, a zwłaszcza wojskowych. Program realizowany przez koła wojskowe włączony został w system szkolenia żołnierzy i kadry.

Koła środowiskowe PTTK, zwłaszcza w pionie spółdzielczości mieszkaniowej, weszły na stałe do systemu organizacyjnego Towarzystwa jako liczący się realizator turystyki i krajoznawstwa w środowisku miejsca zamieszkania.

W czasie dyskusji w kołach stwierdzono również, że:

— brak jest jeszcze właściwej więzi organizacyjnej między oddziałami, a kołami terenowymi. Odnosi się to szczególnie do oddziałów skupiających ponad 100 kół,

— wymaga usprawnienia system zdobywania odznak turystycznych,

— system informacji organizacyjnej jest niedoskonały i kończy się często na szczeblu oddziału, a niejednokrotnie nawet w okręgu.

Na zebraniach poruszano także m.in. sprawy obchodów 100-lecia zorganizowanej turystyki i Roku Kopernikowskiego.

Częste były głosy donoszące o nieprzestrzeganiu przywilejów członkowskich w bazie PTTK, brakach występujących w zaopatrzeniu w podstawowe druki organizacyjne, zbyt skomplikowanej instrukcji finansowo-księgowej obowiązującej koła PTTK.

W czasie trwania kampanii sprawozdawczo-wyborczej przedstawiciele zarządów oddziałów brali udział w zebraniach kół i klubów. W niektórych okręgach jak np. w łódzkim, w zebraniach uczestniczyli także przedstawiciele zarządów okręgów i biur programowo-organizacyjnych zarządów okręgów.

ZJAZDY ODDZIAŁÓW

W II połowie lutego br. rozpoczęła się kampania sprawozdawczo-wyborcza w 447 oddziałach PTTK i 2120 oddziałowych komisjach statutowych. W lutym br. odbyło się 109 zjazdów oddziałów, marcu — 194, w kwietniu — 123.

Oceniając pozytywnie dotychczasowy przebieg kampanii sprawozdawczo-wyborczej, jak również zaangażowanie w niej działaczy społecznych i zawodowych, należy stwierdzić, że w 21 oddziałach PTTK

były poważne trudności we właściwym przygotowaniu i przeprowadzeniu zjazdów. Fakt ten świadczy — co wykazywała dyskusja — że pewna liczba oddziałów wymaga ze strony zarządów okręgów szczególnego zainteresowania.

Należy podkreślić, że wszystkie zarządy okręgów PTTK zaplanowały obsługę walnych zjazdów przez członków władz zarządu okręgu, a także przez pracowników biur.

W 100 zjazdach oddziałów uczestniczyli również członkowie Zarządu PTTK i biura Zarządu Głównego, co spotkało się z aprobatą oddziałów.

Walne zjazdy oddziałów w obecnej kampanii były w zdecydowanej większości przedmiotem zainteresowania ze strony władz politycznych i administracyjnych powiatów i miast, a w odniesieniu do oddziałów zakładowych, wojskowych i uczelnianych — przedstawicieli dyrekcji, rad zakładowych, dowódców jednostek i dyrekcji uczelni.

Wszystkie oddziały zakładowe i zdecydowana większość oddziałów terenowych, zwłaszcza te, które prowadzą szeroką działalność programową oraz pośredniczą w dziedzinie usług turystycznych traktowane są jako ważne ogniwa zakładu pracy, miasta i środowiska. Działalność PTTK znajdowała pozytywną ocenę ze strony władz.

W trakcie zjazdów delegatów krytycznie odnoszono się do takich zagadnień jak:

— zbyt słaba więź ze strony zarządów okręgów z oddziałami, szczególnie wymagającymi pomocy,

— słabość Towarzystwa w dziedzinie zagospodarowania turystycznego,

— eliminowanie cennych inicjatyw działaczy PTTK w zakresie tworzenia nowej bazy przez powstające w drodze administracyjnych poleceń POSTiW i MOSTiW,

— zbyt powolne eliminowanie z życia Towarzystwa nadmiernej biurokracji i przerosłów administracyjnych.

OKRĘGOWE ZJAZDY DELEGATÓW ODDZIAŁÓW PTTK

Do dnia 30 czerwca br. w 16 okręgach PTTK zakończono kampanię sprawozdawczo-wyborczą.

Ze względu na występujące trudności kadrowo-organizacyjne postanowiono przesunąć termin zjazdów sprawozdawczo-wyborczych w okręgach Kielce i Szczecin na okres późniejszy.

Wybory władz okręgów PTTK poprzedzone zostały wyborami w komisjach turystyki kwalifikowanej i komisjach problemowych okręgów.

Ogółem w trakcie przeprowadzonych dotychczas 16 okręgowych zjazdach delegatów oddziałów wybrano 52 członków zarządów okręgów. W liczbie tej znalazło się aż 267 nowych działaczy. W 10 okręgach nastąpiły zmiany prezesów zarządów okręgów.

W obecnej kadencji do władz okręgów wybrano znacznie większą liczbę młodych działaczy. W wieku

do lat 30 jest 63 osoby, a w wieku od 30 do 50 lat — 356 osób.

Władze zarządów okręgów składają się z doświadczonego aktywu turystyczno-krajoznawczego. Do władz wybrano 235 przewodników, 175 organizatorów turystyki, 141 przewodników turystycznych.

Wśród działaczy władz okręgów 279 osób należy do Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i przeszło 40 osób do Stronnictwa Demokratycznego lub Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

Szczególne zainteresowanie przebiegiem kampanii w oddziałach jak również samymi zjazdami okręgowymi wykazywały wojewódzkie instancje partyjne, wojewódzkie rady narodowe oraz wojewódzkie komitety kultury fizycznej i turystyki.

We wszystkich województwach odbyły się spotkania ustępujących zarządów z przedstawicielami władz, organizacji związkowych i młodzieżowych.

Przedstawiciele tych władz uczestniczyli we wszystkich zjazdach okręgów. W okręgowych zjazdach delegatów oddziałów uczestniczyli także członkowie Zarządu Głównego lub przedstawiciele ZG.

Okręgowe zjazdy delegatów oddziałów odbiegały w dużym stopniu poziomem dyskusji od przeprowadzanych trzy lata temu.

Ustępujące zarządy okręgów — oprócz sprawozdań z kadencji — opracowały programy działania, które następnie wzbogacone o wnioski wypływające z dyskusji przyjmowane były przez zjazdy w formie uchwał.

Na czoło dyskusji we wszystkich zjazdach wysuwały się sprawy młodzieży w szerokim tego słowa znaczeniu. Dyskutanci stwierdzali, że dotychczasowe formy i praca z młodzieżą są niewystarczające. Wyrazem tego było wprowadzenie do nowych władz okręgów zdecydowanie większej liczby młodzieżowych działaczy Towarzystwa, przedstawicieli resortu oświaty, nauczycieli, przedstawicieli organizacji młodzieżowych.

Działania ich obecnie przeszło 100 osób.

Następnym zagadnieniem, które znalazło wyraz w dyskusji w większości zjazdów, to problem rangi i form pracy zarządów okręgów. Domagano się, ażeby zarządy okręgów podjęły się roli koordynatora i inicjatora przedsięwzięć Towarzystwa na terenie województwa. Na tle konieczności zmiany profilu działania okręgów dyskutowano sprawę roli i miejsca okręgowych komisji specjalistycznych.

Delegaci domagali się skonkretyzowania zasad wynikających z porozumień zawieranych przez Zarząd Główny PTTK z organizacjami i instytucjami współdziałającymi.

Wiele miejsca w dyskusjach na zjazdach okręgów poświęcono sprawom zagospodarowania regionu oraz zagadnieniu uporządkowania spraw gospodarczych w Towarzystwie.

Pozytywnie odniesiono się do podejmowanych przez Zarząd Główny przedsięwzięć dotyczących wzmocnienia kontaktów i więzi organizacyjnej z ogniwami terenowymi.

XIV ZEBRANIE PLENARNE ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

W KWIETNIU br. odbyło się w Warszawie XIV plenarne posiedzenie Zarządu Głównego PTTK. Obradom przewodniczył prezes Towarzystwa **Piotr Gajewski** a wśród zaproszonych gości znaleźli się dyrektor departamentu turystyki GKKFiT **Stanisław Ostrowski** oraz sekretarz Krajowej Rady OFSWFiT **CRZZ Józef Topisz**.

Uczestnicy plenarnego zebrania Zarządu Głównego PTTK uczcili pamięć zmarłych wybitnych krajoznawców i społeczników: **Stanisława Lenartowicza** Członka Honorowego PTTK, **Józefa Moszczyńskiego**,

Feliksa Rapfa, **Zbigniewa Krasickiego**, **Jana Gąsienicy-Juzkowego**.

W sprawach organizacyjnych członkowie Zarządu Głównego PTTK przyjęli prośbę kol. Eugeniusza Grochala dotyczącą rezygnacji z funkcji wiceprezesa i członka Prezydium ZG. Kol. E. Grochal pozostał jednak nadal w składzie Zarządu Głównego. Dookoptowano natomiast do składu plenum ZG kol. kol.: **Ludwika Ochockiego** przewodniczącego Komisji Planu i Budżetu ZG PTTK powierzając mu następnie funk-

cję wiceprezesa, oraz **Józefa Topisza** i red. **Tadeusza Rycerskiego** jako członków Prezydium ZG PTTK.

XIV zebranie plenarne Zarządu Głównego PTTK dokonało wyboru Komisji Programowej VIII Walnego Zjazdu Delegatów Oddziałów PTTK a także Komitetu Organizacyjnego Zjazdu.

Sprawozdanie Zarządu Głównego z działalności Towarzystwa za rok 1971 omówił zastępca sekretarza generalnego ZG PTTK **Wojciech Militz**. Uwypuklił on szczególnie ożywienie działalności Towarzystwa, co nastąpiło w wyniku realizacji przyjętego programu krajoznawczego turystyki. Nastąpił także wzrost ilości imprez przy zmniejszeniu liczby ich uczestników. Upowszechnianie imprez o mniejszej skali zasięgu ma na celu wzrost zaangażowania w imprezie, a tym samym likwidowanie postaw konsumpcyjnych uczestników imprez.

Dalszy porządek obrad obejmował przyjęcie „Wytycznych Zarządu Głównego PTTK do dyskusji w instancjach i ogniwach kierowniczych przed VIII Walnym Zjazdem Delegatów PTTK”, omówienie projektu organizacji Okręgowych Przedsiębiorstw Turystycznych PTTK oraz ustanowienie nowej odznaki turystycznej pn. „Krajoznawcza Odznaka Szlakami Kopernika”.

W „Wytycznych” na szczególnie podkreślenie zasługują te jej części, które mówią o kształtowaniu wzorców współczesnej turystyki, rozwijaniu zainteresowania turystyką wśród robotników i młodzieży, a także postulaty i zadania PTTK jako rzecznika potrzeb turystów. Dużo miejsca w wytycznych poświęca się sprawom ochrony zabytków i naturalnego środowiska człowieka.

Tak więc w wytycznych postuluje się jako ważne zadanie w pracy wszystkich ogniw PTTK:

— propagowanie zasad właściwego zachowania się turystów w lesie i zasad uprawiania turystyki na terenie parków narodowych,

— kontynuowanie społecznej akcji tworzenia parków krajoznawczych jako terenów przyszłej bazy dla turystyki i wypoczynku, łącząc z tą akcją tworzenie stref i rezerwatów ciszy,

— zabezpieczenie przed zniszczeniem drzewostanów parków podworskich.

Po dyskusji, w której zabierało głos wielu mówców, sekretarz generalny ZG PTTK **Jacek Węgrzynowicz** stwierdził, że tezy przedstawione na posiedzeniu plenarnym ZG PTTK będą przekonsultowane z terenowymi ogniwami Towarzystwa. Jak wynikało z dyskusji problemy do omówienia przed walnym zjazdem Towarzystwa muszą objąć 4 kwestie: kulturowy aspekt turystyki, sprawę perspektyw turystyki, zakres pracy PTTK, sprawy członkowskie. Ustalono, że „Wytyczne” przekazane zostaną Komisji Programowej VIII Walnego Zjazdu Delegatów Oddziałów PTTK.

Plenarne zebranie ZG PTTK przyjęło informację złożoną przez zastępcę sekretarza generalnego ZG PTTK **Janusza Zmudzińskiego** o projekcie organizacji okręgowych przedsiębiorstw turystycznych PTTK. Przyjęto również budżet centralny Towarzystwa na rok 1972 oraz regulamin Krajoznawczej Odznaki Szlakami Kopernika ustanowionej z okazji 500-lecia urodzin wielkiego astronoma polskiego.

KRAJOZNAWCZA ODZNAKA SZLAKAMI KOPERNIKA

NIEWIELE ponad pół roku dzieli nas od wielkiego święta nauki polskiej — jubileuszu 500-lecia urodzin wielkiego astronoma Mikołaja Kopernika. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze przygotowuje się bardzo intensywnie do obchodów tego jubileuszu. Pisaliśmy już w Biuletynie Informacyjnym o harmonogramie prac przygotowawczych, o imprezach, jakie się odbędą. Jedną z decyzji w tym względzie jest ustanowienie krajoznawczej odznaki PTTK „Szlakami Kopernika”. Jej zdobywanie, wędrówka do miejsc związanych z postacią Mikołaja Kopernika będzie ze strony turystów najlepszym hołdem złożonym wielkiemu polskiemu astronomowi.

Ostatnie zebranie plenarne Zarządu Głównego PTTK zatwierdziło regulamin tej odznaki. Przedstawiamy go naszym czytelnikom.

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Zarząd Główny PTTK, z okazji 500-nej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, ustanawia Krajoznawczą Odznakę Szlakami Kopernika.

§ 2

Celem odznaki jest zachęcenie społeczeństwa, a szczególnie młodzieży, do poznania miejscowości związanych z życiem i działalnością Mikołaja Kopernika.

§ 3

Odznakę ustanawia się w trzech kategoriach: popularnej, kwalifikowanej i zbiorowej.

§ 4

Odznakę może zdobywać każdy, kto ukończył 12 lat.

§ 5

Zdobywanie odznaki kwalifikowanej jest niezależne od zdobycia odznaki popularnej.

§ 6

Ubiegający się o odznakę zobowiązani są do przestrzegania ogólnych zasad kultury turystycznej, a w szczególności do przestrzegania zasad ochrony przyrody i opieki nad zabytkami.

§ 7

Odznakę nadają komisje statutowe Zarządu Oddziału lub Okręgu na podstawie potwierdzeń zebranych na specjalnym druku stanowiącym jednocześnie legitymację odznaki.

§ 8

Krajoznawczą Odznakę Szlakami Kopernika można zdobywać w latach 1972—1975.

II. Warunki zdobycia odznaki:

§ 1

W celu zdobycia popularnej Krajoznawczej Odznaki Szlakami Kopernika należy: zwiedzić przynajmniej 3 spośród następujących miejscowości: Chełmno, Elbląg, Frombork, Gdańsk, Grudziądz, Kraków, Koperniki, Lidzbark Warmiński, Malbork, Olsztyn, Piętno, Toruń, Chorzów (planetarium).

§ 2

Ubiegający się o odznakę kwalifikowaną powinien spełnić co najmniej 3 wymogi z przedstawionych poniżej:

a) uczestniczyć w rajdzie lub wycieczce na szlaku kopernikowskim,

b) zwiedzić obserwatorium astronomiczne lub planetarium,

c) wziąć udział w wycieczce połączonej z obserwacją nieba w terenie otwartym (poznawanie gwiazdozbiorów, ustalanie stron świata i orientacja w terenie),

d) zorganizować imprezę krajoznawczą o treściach kopernikowskich (wieczornica, konkurs, prelekcja, projekcja, kącik kopernikowski w szkole, w zakładzie pracy lub w siedzibie organizacji),

e) zapoznać się z 2 pozycjami literatury ze spisu podanego w załączeniu.

§ 3

1. O odznakę zbiorową mogą się ubiegać szkoły, zakłady pracy oraz organizacje młodzieżowe. Warunkiem uzyskania odznaki zbiorowej jest spełnienie wymogów podanych w rozdz. II, § 2, p. c, d.

2. Szkołom odznakę zbiorową przyznaje się na wniosek dyrektora szkoły lub opiekuna szkolnego koła PTTK, SKKT lub innej organizacji działającej na terenie szkoły — zaopiniowany wówczas przez dyrektora szkoły.

3. Zakładom pracy odznakę zbiorową przyznaje się na wniosek zakładowego koła PTTK, rady zakładowej lub organizacji młodzieżowej.

4. Odznakę zbiorową stanowi proporzec, który przyznawany jest bezpłatnie. Uczestnicy mogą nabyć jego miniaturkę.

III. Uwagi końcowe

§ 1

Prawo ostatecznej interpretacji niniejszego regulaminu przysługuje Komisji Krajoznawczej ZG PTTK.

§ 2

Regulamin Krajoznawczej Odznaki Szlakami Kopernika został zatwierdzony przez Plenum Zarządu Głównego.

Zarząd Główny PTTK

STANISŁAW ZIĘBA

I znowu turystyka polska, nasze Towarzystwo poniosło wielką stratę. Odszedł od nas na zawsze redaktor Stanisław Zięba pierwszy prezes Zarządu Okręgu PTTK w Katowicach, a później w latach 1955—1957 prezes Zarządu Głównego PTTK.

Redaktor Stanisław Zięba urodził się w 1908 r. w Niepołomicach. Ze Śląskiem i Zagłębiem związał się od 1928 roku. Pierwsze dziennikarskie kroki stawiał w redakcji katowickiego pisma „Polonia”. We wrześniu 1939 roku brał czynny udział w obronie Warszawy. Był jednym z pierwszych kurierów polskich przekraczających granicę polsko-węgierską. Schwyty w czasie jednego z przejazdów był uwięziony w Sanoku. Po ucieczce z więzienia działał w Związku Walki Zbrojnej i pisał w prasie podziemnej Krakowa.

W okresie Powstania Warszawskiego Stanisław Zięba pełnił funkcję kierownika powstańczej Polskiej Agencji Telegraficznej. Po upadku Powstania wrócił do Krakowa. Jako jeden z pierwszych dziennikarzy zgłosił się do gen. Aleksandra Zawadzkiego,

który zlecił Mu zorganizowanie pisma codziennego na Śląsku „Dziennika Zachodniego”. Następnie założył „Sport i Wczasy”. Czytelnicy na Śląsku znali go ze szpał „Trybuny Robotniczej”. Był także redaktorem tygodnika „Sport” i naczelnym redaktorem „Panoramy”.

Od 1960 roku pracował w Warszawie we władzach SDP i redagował aż do ostatnich dni życia „Tygodnik Polski”. Był posłem na Sejm PRL. Jest autorem zarysu dziejów narciarstwa „Śladami dwóch dekad” (1955), współredaktorem jubileuszowego wydawnictwa „Na śnieżnych trasach Beskidów”, wydanego w 1957 r. z okazji 50-lecia PZN. Wspólnie z Anną Jurkiewiczową napisał przewodnik turystyczny po województwie katowickim, który wydano w 1962 roku.

Przez całe życie zajmował się turystyką, dużo na ten temat pisał. Lubił tworzyć i organizować. Był lubiany i ceniony wśród działaczy katowickich. Za Jego postawę społeczną i działalność patriotyczną otrzymał liczne wyróżnienia, wśród nich Krzyż Komandorski i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze nadało Mu Złotą Odznakę PTTK.

Jego piękna sylwetka pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Na Krajowej Naradzie

● O WIĘKSZĄ LICZBĘ SPOŁECZNYCH OPIEKUNÓW ZABYTKÓW ● O NOWE MUZEA PTTK

W WARSZAWIE odbyła się Krajowa Narada Aktywu komisji opieki nad zabytkami PTTK, podsumowująca działalność komisji w latach 1969—1972.

W obradach wzięli udział członkowie ustępującego prezydium i plenum komisji z przewodniczącym prof. dr Włodzimierzem Antoniewiczem oraz delegaci wybrani na okręgowych naradach aktywu opieki nad zabytkami. Obecni byli również przedstawiciele władz naszego Towarzystwa z prezesem Piotrem Gajewskim oraz zaproszeni goście:

Zdzisław Wróblewski — przedstawiciel Stronnictwa Demokratycznego, doc. dr Kazimierz Makulski — delegat Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, doc. dr Jan Gurba — przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Archeologicznego z Lublina, mgr Andrzej Michałowski — kierownik Ośrodka Informacji Konserwatorskiej PKZ w Warszawie.

Podstawą do dyskusji było sprawozdanie z działalności Komisji Opieki nad Zabytkami w okresie upływającej kadencji oraz referat

programowy ukazujący kierunki działania Komisji.

Sprawozdanie złożył wiceprzewodniczący Komisji dr Tadeusz Rudkowski.

Wynikało z niego, że w ostatnim okresie przybyło wielu społecznych opiekunów zabytków. Obecnie w Towarzystwie 4.889 osób sprawuje społeczną opiekę nad 16.697 obiektami zabytkowymi. W porównaniu z rokiem 1968 ilość opiekunów indywidualnych zwiększyła się o 664 osoby. Nie należy przy tym zapominać, że notuje się jedno-

częście — co zrozumiałe — stały odpływ kadry (choroby, zmiany miejsc zamieszkania itp.). W tym kontekście wzrost ilości opiekunów można uznać za dosyć znaczny. Zwiększyła się ponadto ilość opiekunów zbiorowych — z 98 zespołów, grupujących ok. 1500 osób (głównie młodzieży) — do 122 zespołów (blisko 2.000 osób).

Osobną dziedziną pracy komisji, w której notujemy znaczne osiągnięcia jest działalność muzealna. W roku 1968 Komisja Opieki nad Zabytkami posiadała 24 muzea. Obecnie rozpoczyna już działalność trzynaście pierwsza placówek muzealna PTTK. Poziom tych muzeów nie jest wyrównany; obok placówek prowadzonych w sposób fachowy, mogących się poszczycić zwartą ekspozycją, właściwym warsztatem muzealnym i szeroko zakrojoną działalnością kulturalno-dydaktyczną istnieją muzea skromniejsze, borykające się z trudnościami lokalowymi, finansowymi lub brakiem odpowiedniej obsady fachowej. Komisja Opieki nad Zabytkami ZG PTTK przeznacza co roku pewne sumy na stałą lub doraźną pomoc dla muzeów PTTK. I tak w roku 1968 łączny nakład finansowy na placówki muzealne (płace pracowników muzealnych, zakup muzealiów, remonty, urządzenia wnętrz) — wyniósł 981.000 zł. W roku 1971 suma ta nieco zmalała i wynosiła 967.000 zł. Stało się to w wyniku zmniejszeń budżetowych. Jest to jednak zjawisko niepokojące, jeśli weźmie się pod uwagę jednoczesny przyrost placówek muzealnych. Nie należy przy tym zapominać, że działalność naszych muzeów, opierająca się w dużej mierze na bezinteresownej pracy aktywu społecznego, wzmacniającego personel etatowy, ma poważne znaczenie dla rozwijania zainteresowań krajoznawczych, zwłaszcza wśród młodzieży. O tej roli placówek muzealnych PTTK świadczy rosnąca ilość organizowanych przez muzea wystaw czasowych i

objazdowych, odczytów i prelekcji, a także znaczny wzrost frekwencji w muzeach PTTK. Dla porównania: w 1968 r. zwiedziło muzea PTTK ok. 260.000, a w roku 1971 ponad 400.000.

Godną odnotowania jest również wzmocniona współpraca Komisji Opieki nad Zabytkami z instytucjami i organizacjami pokrewnymi. W okresie minionej kadencji nawiązano lub odnowiono współpracę z Polskim Towarzystwem Archeologicznym, Stowarzyszeniem Historyków Sztuki, Radą Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa i Państwowym Przedsiębiorstwem Pracownie Konserwacji Zabytków.

Ponadto Komisja zgłosiła swój akces do podjętej przez Ministerstwo Kultury i Sztuki akcji „Kultura ludowa — dobrem narodu”.

W referacie programowym, ogłoszonym przez przewodniczącego ustępującej komisji prof. dr Włodzimierza Antoniewicza, nakreślone zostały główne kierunki działania Komisji na lata najbliższe. Prócz kontynuowania dotychczasowych prac, zwiększenia liczby społecznych opiekunów zabytków i podnoszenia ich wiedzy fachowej, wzmocnienia pracy w dziedzinie muzealnictwa krajoznawczego i opieki nad relikwiami kultury i sztuki ludowej, Komisja rozwiązać musi w bieżącej kadencji wiele spraw dotyczących zwłaszcza szerszej popularyzacji społecznego ruchu opieki nad zabytkami. Przy obecnym masowym rozwoju turystyki nie wystarczy już bowiem rozciąganie bezpośredniej opieki nad poszczególnymi obiektami zabytkowymi. We współczesnych warunkach akcent społecznej działalności powinien być zwrócony na kształtowanie świadomości społecznej co do roli zabytku, a więc i tradycji kulturalnych naszego narodu. W tym celu dążyć należy do wypracowywania coraz skuteczniejszych metod wychowawczego oddziaływania na szerokie rzesze turystów i społeczeństwa. Pomocne

w realizacji tego zadania będzie niewątpliwie utrzymywanie stałego kontaktu z przedstawicielami środków masowego przekazu dla upowszechniania wiadomości o zabytkach i ich znaczenia dla krajoznawstwa oraz turystyki.

W dyskusji delegaci okręgowych komisji opieki nad zabytkami wysunęli szereg wniosków, uzupełniających program działania przedstawiony przez ustępującą Komisję. Zwrócono m.in. uwagę na konieczność wystąpienia do odpowiednich władz o nowelizację przepisów prawnych dotyczących ochrony dóbr kultury. Jest to ważne ponieważ dla skrócenia cyklu remontu i odbudowy zabytków, wydane zostały nowe zasady finansowania, projektowania, inwestowania oraz użytkowania obiektów zabytkowych.

Należałoby ponadto zwrócić się do Ministerstwa Oświaty i Wychowania z wnioskiem o szersze wprowadzenie do programów nauczania w szkołach podstawowych wiadomości o zabytkach i ochronie dóbr kultury. W programie swej działalności Komisja Opieki nad Zabytkami ZG PTTK nie może też zapominać o potrzebie kształtowania odpowiednich postaw wobec spraw ochrony zabytków wśród wszystkich działaczy PTTK pracujących w komisjach problemowych oraz turystyki kwalifikowanej.

Po referatach i dyskusji delegaci komisji okręgowych przystąpili do wyborów nowych władz Komisji Opieki nad Zabytkami ZG PTTK. Wybrane zostało 31-osobowe plenum Komisji. Funkcję przewodniczącego Komisji powierzono dr Stanisławowi Szymańskiemu, wiceprzewodniczącemu Komisji w ubiegłych kadencjach, wieloletniemu, zaangażowanemu działaczowi PTK, a następnie PTTK, mającemu olbrzymie zasługi w społecznym ruchu opieki nad zabytkami, inicjatorowi wielu cennych akcji, zwłaszcza w dziele rozwijania muzealnictwa krajoznawczego.

elaj

NAJWIĘCEJ INSTRUKTORÓW KRAJOZNAWSTWA W WOJ. WROCŁAWSKIM I KRAKOWSKIM

W IOSNĄ 1969 r. Zarząd Główny PTTK wydał zarządzenie, na mocy którego ustanowiono funkcję instruktora krajoznawstwa PTTK. Celem tego przedsięwzięcia było skoncentrowanie w określonych ramach organizacyjnych działań w dziedzinie krajoznawstwa poprzez stworzenie Krajowego Kolegium Instruktora Krajoznawstwa oraz jego regionalnych (zwykle wojewódzkich) instancji, w których skupiać się będą instruktorzy trzech stopni: instruktorzy krajoznawstwa regionu, instruktorzy krajoznawstwa

Polski i zasłużeń instruktorzy krajoznawstwa. Ich zadaniem jest upowszechnianie idei krajoznawstwa, prowadzenie prac badawczych i dokumentacyjnych oraz oddziaływanie swą wiedzą na potrzeby środowiska i regionu, w porozumieniu z komisjami krajoznawczymi PTTK.

W pierwszym okresie po wejściu w życie wspomnianego zarządzenia ZG przyjęto zasadę nadawania poszczególnych stopni tym działaczom PTTK, którzy swą wiedzą i postawą gwarantują spełnianie przyjętych funkcji. Niezależnie od tego rozpo-

częto organizację szkoleń dla kandydatów na instruktorów rekrutujących się z osób wytypowanych przez Okręgowe Komisje Krajoznawcze a posiadających już pewne przygotowanie i predyspozycje do pełnienia tych funkcji. Szkolenie to obejmuje ok. 80 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych z zakresu podstawowych wiadomości ogólnoturystycznych oraz takie specjalistyczne jak metodyka pracy krajoznawczej i wiadomości o własnym regionie.

Do końca 1969 roku w ewidencji Komisji Krajoznawczej ZG PTTK zarejestrowanych zostało 86 instruktorów, z których 18 uzyskało uprawnień po ukończeniu kursu. W roku 1970 odbyło się już siedem kursów zaś liczba instruktorów powiększyła się do 279. Rok 1971 poszerzył to grono o 114 absolwentów pięciu kursów, tak że ilość instruktorów krajoznawstwa (wszystkich

stopni) wyniosła w skali kraju 367 osób.

W przekroju regionalnym przoduje wrocławskie, posiadające aż 74 instruktorów. Kolejne pozycje zajmują okręgi: krakowski — 39, szczeciński — 36, poznański — 33 i koszaliński — 30. Natomiast najmniej

instruktorów jest w białostockim, kieleckim, zielonogórskim, olsztyńskim, łódzkim i opolskim.

Prężne środowisko wrocławskie zwołało w Jaworze w kwietniu tego roku I Forum Krajoznawstwa Dolnośląskiego. Dwudniowe obrady poświęcono omówieniu dotychczas-

wej działalności i perspektywom na najbliższą przyszłość. Z dyskusji — oficjalnych i kulturalowych — wynikała m.in. jednoznaczna konieczność intensyfikowania działalności oraz potrzeba stałego kontaktu instruktorów wewnątrz regionu i pomiędzy regionami.

KOMISJA PROGRAMOWA I KOMITET ORGANIZACYJNY VIII WALNEGO ZJAZDU DELEGATÓW ODDZIAŁÓW PTTK

Na XIV zebraniu plenarnym Zarządu Głównego PTTK powołana została Komisja Programowa VIII Zjazdu oraz Komitet Organizacyjny Zjazdu. W skład Komisji i Komite-

tu weszli czołowi działacze naszego Towarzystwa.

Komisja Programowa VIII WZD pod przewodnictwem JERZEGO

PRZEZDZIECKIEGO działa w następującym składzie:

Juliusz Braun, Antoni Hołowiński, Ryszard Cetnarski, Wojciech Militz, Marcei Najder, Ludwik Ochocki, Roman Peretiatkiewicz, Tadeusz Rycerski, Józef Topisz, Zbigniew Tomkowski, Henryk Tomkiewicz, Jacek Węgrzynowicz.

Komitet Organizacyjny Zjazdu, którego przewodniczącym został **Wojciech Militz** pracuje w składzie:

Wanda Bem, Jerzy Krameris, Zbigniew Lippe, Roman Polak, Tadeusz Rycerski, Eugeniusz Skrzypek, Mieczysław Sobkiewicz, Józef Topisz, Janusz Zmudziński.

ŚLĄSKI PLENER FOTOGRAFICZNY

PODKOMISJA Fotografii i Filmu przy Komisji Krajoznawczej ZG PTTK włączyła się do obejmującej cały kraj akcji ochrony naturalnego środowiska człowieka. Podkomisja wysunęła mianowicie inicjatywę wykonania dokumentacji zmian, jakie zachodzą na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego w skutek oddziaływania wielkiego przemysłu, urbanizacji itd. Będzie to praca wykonana w ramach ogólnopolskiej inwentaryzacji krajoznawczej podjętej przez PTTK.

Założenia Śląskiego Pleneru Fotograficznego przewidują wykonanie zdjęć (czarno-białych i przeźroczy kolorowych) zmian środowiska GOP — m.in. szkód górniczych, efektów zadymiania atmosfery i zanieczysz-

czenia wód, zajmowania terenów przez hałdy, drogi komunikacyjne, różne urządzenia itd., a także poczynań zapobiegającym niekorzystnym zmianom jak rekultywacja, zadrzewianie, instalacje urządzeń oczyszczających itp. Sporządzone zostaną również odpowiednie opisy. Zdjęcia wykonają zaproszeni specjaliści od dokumentalnej fotografii krajoznawczej. Akcja ta powiązana będzie z zajęciami seminaryjnymi z dziedziny ochrony przyrody.

Bezpośrednim organizatorem Pleneru jest Oddział i Klub Fotograficzny PTTK w Bytomiu przy współudziale kilku większych zakładów pracy z Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

Plener odbędzie się w 1973 roku,

ale już obecnie trwają prace przygotowawcze. Odbywa się typowanie terenów i obiektów, jakie będą fotografowane, nawiązywane są kontakty z odpowiednimi zakładami produkcyjnymi, przygotowuje się też opisy informacyjne i organizuje szeroką akcję propagandową związaną z imprezą. Trzeba tu dodać, że miejscowe społeczeństwo jest mocno zainteresowane Plenerem i wiąże z jego wynikami duże nadzieje, z uwagi na skutki jakie może on przynieść.

Po Plenerze przewiduje się szereg wystaw, prelekcji itp. Pracami organizacyjnymi kieruje specjalny zespół powołany w Bytomiu, do którego weszli znani działacze PTTK z kol. Henrykiem Gerlińskim i Władysławem Nikelem na czele. Impreza uzyskała poparcie prezesa Zarządu Oddziału PTTK w Bytomiu mgr Franciszka Bojarskiego, Miejskiej Rady Narodowej oraz wielu działaczy społecznych.

ROZBUDOWA BAZY PTTK W OLSZTYŃSKIM

ZARZĄD Okręgu PTTK w Olsztynie przygotował plan rozbudowy i modernizacji obiektów oraz ośrodków wypoczynkowych w latach 1972 i 1973. Zamierza się przede wszystkim powiększyć ilość obozowisk campingowych i podnieść standard już istniejących. Jak wiadomo, ta forma bazy noclegowej jest bardzo

popularna wśród turystów zagranicznych, a na Mazurach, bogatych w jeziora i lasy, zasługuje na specjalne zainteresowanie gestorów.

W ciągu najbliższych dwóch lat powstaną campingi w Starych Jabłonkach i Sorkwicach — każdy dla 150 osób, oraz w Wilkasach — dla 300 turystów. W tej ostatniej

miejscowości i w Jabłoni wybuduje się pawilony sanitarne. Dwa obozowiska — w Piławkach i Węgorzewie — zostaną powiększone.

Polepszy się krytykowana dotąd często gastronomia. We wszystkich ośrodkach petetekowskich będą sprzedawane w godz. od 9 do 19 dania gorące. Uzupełnione zostanie wyposażenie kuchni. Na campingach będą czynne kioski sprzedające artykuły spożywcze.

Miłośnicy sportów wodnych z zadowoleniem przyjmą wiadomość o zamiarach olsztyńskiego PTTK zakupu 15 żaglówek, 100 kajaków,

30 rowerów wodnych i 20 łodzi wiosłowych dla wypożyczalni sprzętu w Rucianem-Nidzie, Kamieniu, Wilkasach, Piławkach i Ilawie.

W obiektach położonych w najbardziej popularnych miejscowościach na Mazurach zatrudni się recepcjonistów władających językami obcymi, odpowiednio przeszkoli personel, aby turyści zagraniczni byli należycie obsłużeni.

Wszystkie wyżej wymienione za-

mierzenia mają być zrealizowane w zasadzie siłami i środkami okręgu PTTK w Olsztynie oraz aktywnie i personelu terenowego. Jednocześnie działacze liczą na poparcie i pomoc ZG PTTK, CFTiW oraz GKFFiT. Wysuwają sugestie wybudowania obozowisk campingowych w Sychowie i Małdytach dla 200 turystów każde oraz w Rucianem dla 150 osób. Za celowe uznaje się ponadto budowę 50-osobowych pawilonów

noclegowych w Piławkach i Jabloni, zakupienie 60 łodzi żaglowych, 100 wiosłowych, 500 kajaków, 100 rowerów wodnych, 300 namiotów i 600 materacy. W przyszłości — niezależnie od wspomnianych przedsięwzięć okręg olsztyński pragnie nabyć 15 typowych kiosków spożywczych i ulokować je na campingach, wyposażyć kuchnie i zaplecza gastronomiczne w nowoczesny sprzęt i urządzenia.

CO PTTK-owski DZIEŃ NIESIE

WARSZAWA — W ubiegłym roku przewodnicy warszawscy oprowadzili 12.352 wycieczki z blisko 582.000 turystów. Sumiennie realizują oni (przewodnicy) podjęte kilka miesięcy temu zobowiązanie o prowadzenia społecznie przynajmniej jednej wycieczki, z czego dochód przeznaczono na fundusz odbudowy Zamku Królewskiego. Warszawskie koło przewodników miejskich zrzesza obecnie 625 osób, z tej liczby więcej niż połowa posiada wyższe wykształcenie, a 243 włada językami obcymi. W kole działają kluby językowe, TPPR i absolwentów studium oraz rada oddziałowa Zw. Zaw. Pracowników Państwowych i Społecznych, a także aktywne koło PTTK nr 575.

OSTRÓW WLKP. — Niedawno tutejszy Oddział PTTK obchodził 20-lecie swej działalności. Z tej okazji odbyła się uroczystość wręczenia mu sztandaru, ufundowanego przez miejscowe zakłady pracy oraz społeczeństwo miasta i powiatu. Ostrowska organizacja turystyczna znana jest z wielu cennych inicjatyw. Urządzane przez nią imprezy, prelekcje i wystawy cieszą się dużą popularnością. W ubiegłym roku działacze PTTK uruchomili regionalną pracownię turystyczno-krajoznawczą. Wkrótce powstanie tu także Klub Turysty; nowa placówka stanie się organizatorem życia kulturalnego i miejscem stałych spotkań członków Towarzystwa.

KRAKÓW — Zarząd Okręgu PTTK rozpoczął przygotowania do obchodów przypadającego w 1973 r. stulecia zorganizowanej turystyki polskiej. Program obchodów koncentruje się głównie na realizacji trwałych pomników jubileuszu, m.in. np. na budowie schronów na Lubaniu i Cwilinie oraz schroniska na Starych Wierchach, na odbudowie zamku w Kokrzwi i turystycznym zagospodarowaniu jego otoczenia, na adaptacji dworku „Zacisze” w Miechowie na muzeum regionalne i budynków pasterskich w Jaworkach, na cele turystyczne. Przewidziano także jubileuszowe wydawnictwo, ogólnopolski zlot przodowników turystyki górskiej, spływ Wisłą i jej dopływami do Fromborka, pamiątkową odznakę, wystawę fotograficzną i specjalne ekspozycje w muzeach i izbach regionalnych PTTK.

WAŁBRZYCH — Przy stacji wodnej PTTK w Zagórzcu Śląskim nad Jeziorem Bystrzyckim czynny będzie od 10 maja camping, na którym zmieści się 20 namiotów 2-osobowych. Opłata wynosi 4 zł za rozstawienie namiotu i 2 zł od osoby za pobyt. Nocleg w budynku stacji w pokoju 2-osobowym kosztuje 20 zł. Przy campingu czynny jest w niedziele i święta parking strzeżony. Na miejscu są urządzenia sanitarne, umywalnia z bieżącą wodą, telefon, wypożyczalnia z 60 kajakami, 5 łodziami z wiosłami, 4 rowerami wodnymi, leżakami, materacami dmuchanymi i kocami. Stacja ma bufet, kiosk z pamiątkami i punkt „it”.

ŻNIN — W dziale etnograficznym Muzeum Żnińskiego PTTK czynna jest wystawa prac wielu twórców ziemi Pałuckiej, m.in. Klary Prillowej, Krystyny Wojciechowskiej, Stefana Boguszyńskiego, Leona Katulskiego i Andrzeja Liska. W specjalnym stoisku odbywa się także sprzedaż pamiątek wykonanych przez artystów. W salach ekspozycyjnych gmachu wydziału kultury i oświaty można obejrzeć obrazy i fotografie pałuckich malarzy i artystów — fotografików.

GOLESZÓW — Tutejsze ruchliwe koło PTTK, pragnąc przychylić się do przypomnienia, że w roku przyszłym upływa 700 lat od pojawienia się pierwszej, historycznej wzmianki o Goleiszowie, opracowało i przesłało do akceptacji Komisji Turystyki Górskiej plan nowej, atrakcyjnej trasy turystycznej w Beskidzie Śląskim. Prowadzić ona będzie przez uroczne wsie — Dzięgielów i Cisownicę na Czantorcie.

KAMIENNA GÓRA — Oddział PTTK w Kamiennej Górze otworzył stację turystyczne w Chełmsku w dwóch zabytkowych domkach tkaczy śląskich. Jest tam 20 miejsc noclegowych w dwóch pokojach — 2-osobowych i dwóch 8-osobowych. Łóżko w pokoju małym kosztuje 20 zł, a w dużym 15 zł. Oddział

PTTK posiada także stację turystyczną w Czarnowie pod Skalniakiem dla 30 osób w sypialniach zbiorowych; cena 15 zł za nocleg. Tel. Pisarzowice 77.

KRAKÓW — Oddział Krakowski PTTK, jeden z największych w kraju, kupia w 260 kołach około 16.000 członków. Tylko w minionym roku zorganizował on ponad 6.000 różnorodnych imprez, z których skorzystało milion osób. Obecnie głównym zadaniem BORT PTTK jest powiększenie bazy noclegowej w stacjach o 30—50%, gdyż brakuje tu około 3.000 miejsc, a biuro otrzymuje codziennie 80—90 zleceń od wycieczek z całego kraju.

WISŁA — W tym roku przypada 50 rocznica powstania w Katowicach pierwszej polskiej organizacji turystycznej — Polskiego Towarzystwa Turystycznego „Beskid”, którego cele kontynuowały później Górnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego oraz częściowo Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, a od roku 1950 — Katowicki Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Z tej okazji Oddział PTTK Katowice-Wschód zorganizował spotkanie działaczy turystycznych w Wisłomalinie, połączone z autokarową wycieczką w najpiękniejsze partie Beskidów.

SZYDLÓWIEC — Po remoncie i modernizacji dom wycieczkowy PTTK „Pod Dębem” w Szydłowcu może przyjąć jednorazowo 52 osoby. Są tam: dwa pokoje 2-osobowe, trzy 4-osobowe, dwa 8-osobowe i dwa 10-osobowe.

GDYNIA — Bogaty program obchodów 500-lecia urodzin M. Kopernika został przyjęty przez władze marynarskiego oddziału PTTK. W programie przedsięwzięć na lata 1972 i 1973 na pierwszy plan wysuwają się takie pozycje jak: seminaria krajoznawcze połączone z wycieczkami szlakiem wielkiego astronoma po województwach: gdańskim, bydgoskim i olsztyńskim, oraz sesja krajoznawczo-historyczna „KOPERNIK”. Nie zabraknie prelekcji i wieczornic z konkursami.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Wydział Propagandy Zarządu Głównego PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11, tel. 26-22-51

Druk. Inst. Wyd. CRZZ. Zam. 611/72. Nakł. 10 000 + 25 egz. A-64.